

شماره: ۲۸۲/۱۳۸۰۹۶

تاریخ: ۱۳۸۵/۰۹/۰۲

پیوست

روزنامه دیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۵۶۴/۱۱/۸۵ صبح
تاریخ ثبت:
انجام کننده: ۸۵/۹/۱ عصر

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لایحه
معاهده استرداد مجرمان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین که به مجلس
شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی مورخ ۱۳۸۵/۸/۳۰ مجلس عیناً به
تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

لایحه معاهده استرداد مجرمان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین

ماده واحده - معاهده استرداد مجرمان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین مشتمل بر یک مقدمه و بیست ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

معاهده استرداد مجرمان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین که از این پس «طرفین» نامیده می‌شوند، نظر به علاقه متقابلی که به تحکیم روابط دوجانبه و ایجاد همکاری مؤثر در زمینه استرداد مجرمین بر پایه اصول حاکمیت ملی، عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر و حفظ منافع متقابل دارند، به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - تعهد استرداد

هریک از طرفین متعهد می‌شود که حسب تقاضای طرف دیگر، اشخاصی را که از طرف مقامات صلاحیتدار طرف مزبور به لحاظ ارتکاب جرم یا برای اجرای مجازات تحت پیگرد بوده و در قلمرو وی یافت می‌شود، به طرف درخواست‌کننده مسترد دارد.

ماده ۲ - جرائم مورد استرداد

۱- استرداد در موارد زیر انجام می‌شود:

الف - استرداد به لحاظ ارتکاب اعمالی باشد که مطابق قانون هر دو طرف جرم محسوب شود و حداکثر مجازات آن کمتر از یک سال حبس نباشد.
ب - هرگاه استرداد محکومی تقاضا شده باشد که به خاطر ارتکاب جرم موضوع جزء (الف) بند (۱) این ماده محکوم شده است و مجازاتی که قرار است تحمل کند، شش ماه حبس باشد.

۲- چنانچه درخواست استرداد مربوط به چند جرم جداگانه باشد که هرکدام از آنها به موجب قانون هر دو طرف مستلزم مجازات باشد ولی بعضی از آنها واجد شرایط مذکور

در بند (۱) این ماده برای استرداد نباشد، طرف درخواست شونده می تواند در صورتی که حداقل یکی از آن جرائم واجد شرط مزبور باشد استرداد را انجام دهد.

ماده ۳ - امتناع از استرداد

۱- در موارد زیر تقاضای استرداد پذیرفته نخواهد شد:

الف - هرگاه شخصی که استرداد او درخواست شده، تبعه طرف درخواست شونده باشد.

ب - اگر جرمی که موجب تقاضای استرداد شده، دارای ماهیت سیاسی باشد.

پ - اگر جرمی که موجب تقاضای استرداد شده، جرم نظامی باشد ولی در عین حال مطابق مقررات حقوق کیفری واجد وصف جرم عمومی نباشد.

ت - چنانچه مقامات ذی صلاح طرف درخواست شونده در مورد جرمی (جرائمی) که توسط همان فرد ارتکاب یافته و در رابطه با آن درخواست استرداد شده است قبلاً رسیدگی نموده و رأی نهایی صادر کرده باشند.

ث - چنانچه شخص مورد درخواست طبق قوانین طرف درخواست کننده به علت مرور زمان یا عفو و یا سایر جهات قانونی قابل تعقیب کیفری نباشد.

۲- در صورتی که استرداد مورد قبول واقع نگردد، موضوع عدم استرداد با ذکر دلایل آن به طرف درخواست کننده اطلاع داده خواهد شد.

ماده ۴ - امکان امتناع از استرداد

۱- امتناع از استرداد در موارد زیر ممکن است:

الف - اگر جرم در قلمرو طرف درخواست شونده واقع شده باشد یا اگر در خارج از قلمرو آن طرف متعاهد ارتکاب یافته واجد آثاری در قلمرو طرف درخواست شونده باشد.

ب - چنانچه مقامات صلاحیتدار طرف درخواست شونده شخصی را که استرداد وی درخواست شده است به علت ارتکاب همان جرم (جرائم) تحت پیگرد قرار داده باشند.

پ - چنانچه موضوع براساس دلایل قانونی در نزد مقامات صلاحیتدار طرف درخواست شونده قابل طرح نباشد یا رأی موقوفی تعقیب برای ارتکاب همان جرم (جرائم) صادر شده باشد.

۲- چنانچه جرمی که براساس آن استرداد درخواست شده در طرف درخواست کننده مستلزم مجازاتی باشد که در قانون کشور درخواست شونده مجازاتی برای آن پیش بینی نشده، طرف درخواست شونده می تواند درخواست استرداد را رد نماید.

ماده ۵ - درخواست استرداد

۱- درخواست استرداد باید به صورت کتبی و مشتمل بر اطلاعات و اسناد زیر باشد:

الف - نام مرجع درخواست کننده.

ب - متن مواد و مقررات قانونی که به موجب آن، طرف متعاقد درخواست کننده

عمل ارتكابی را جرم شناخته و مجازات ارتكابی آن را تعیین می کند.

پ - نام و نام خانوادگی و تابعیت شخصی که استرداد او درخواست شده است و نیز

نام پدر، تاریخ تولد، محل اقامت یا سکونت، مشخصات ظاهری ویژه، عکس، اثر انگشت و اطلاعات ضروری دیگر.

ت - شرح جرائمی که به علت آن استرداد درخواست شده است، زمان و محل

ارتكاب جرائم، توصیفات قانونی آنها و اشاره به مواد قانونی مربوط.

ث - حکم محکومیت قطعی، قرار بازداشت یا سند دیگری که دارای همان اثر باشد

و اطلاعات مربوط به میزان مجازات تحمل شده (در صورت وجود).

۲- چنانچه طرف درخواست شونده نیاز به دریافت اطلاعات یا مدارک اضافی

داشته باشد، می تواند از طرف دیگر خواستار تهیه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز شود و

همچنین می تواند مدت زمان دریافت موارد مزبور را تعیین نماید.

۳- چنانچه طرف درخواست شونده نتواند اطلاعات یا مدارک اضافی را ظرف مدت

مقرر تهیه نماید، طرف متعاقد درخواست شونده شخص مورد استرداد را آزاد خواهد کرد.

مع هذا این امر مانع از بازداشت مجدد شخص مزبور، در صورت وصول اطلاعات یا مدارک

اضافی نخواهد بود.

ماده ۶ - ترجمه اسناد

تمام مدارکی که براساس این معاهده ارائه می شود باید به زبان رسمی طرف

درخواست شونده تنظیم یا به آن زبان یا زبان انگلیسی ترجمه شود. این ترجمه باید توسط

مترجم رسمی یا مأمور مسؤول ذی ربط طرف متعاقد درخواست کننده تأیید شده باشد.

ماده ۷ - بازداشت شخص مورد استرداد

طرف متعاقد درخواست شونده پس از وصول درخواست استرداد به استثناء موارد

مذکور در ماده (۳) این معاهده اقدامات لازم را طبق قوانین داخلی خود جهت دستگیری و

بازداشت شخص مورد درخواست به عمل خواهد آورد.

ماده ۸ - بازداشت تا موقع دریافت درخواست استرداد

- ۱- در موارد فوری، مقامات صلاحیتدار طرف متعاقد درخواست کننده می توانند بازداشت موقت شخص مورد درخواست را درخواست کنند.
در این صورت مقامات صلاحیتدار طرف متعاقد درخواست شونده در مورد بازداشت فرد مزبور طبق قوانین داخلی خود اتخاذ تصمیم خواهند کرد.
- ۲- در درخواست بازداشت موقت، طرف درخواست کننده با استناد به حکم مذکور در جزء (ث) بند (۱) ماده (۵) این معاهده اعلام می کند که درخواست استرداد را بدون هیچگونه تأخیری در اختیار طرف درخواست شونده قرار خواهد داد.
- ۳- هرگاه درخواست استرداد ظرف مدت یک ماه از تاریخ بازداشت مذکور در فوق واصل نگردد، شخص بازداشت شده آزاد خواهد شد. این مدت می تواند تا پانزده روز دیگر تمدید شود.
- ۴- آزاد شدن شخص مزبور مانع بازداشت دوباره و استرداد وی در صورت دریافت درخواست استرداد بعدی نمی باشد.
- ۵- درخواست بازداشت تا وصول درخواست استرداد به مقامات ذی صلاح طرف درخواست شونده می تواند از طریق دیپلماتیک یا مستقیماً توسط پست یا تلگراف یا توسط اداره پلیس جنایی بین المللی (ایترپول) یا هر طریق دیگری که بتواند تأیید کبی آن را اجازه دهد یا به هر طریقی که طرف درخواست کننده مشخص می نماید ارائه گردد. مقام درخواست کننده بلافاصله از نتایج بررسی درخواست مطلع خواهد شد.

ماده ۹ - تعویق یا استرداد موقت

- ۱- طرف درخواست شونده می تواند پس از اتخاذ تصمیم در مورد درخواست استرداد، تسلیم شخص مورد درخواست را برای رسیدگی به جرمی غیر از جرمی که به موجب آن درخواست استرداد به عمل آمده است، به تعویق بیندازد.
- ۲- طرف درخواست شونده می تواند به جای تعویق، شخص مورد درخواست را موقتاً بر اساس شرایطی که با توافق طرفهای متعاقد تعیین خواهد شد، به طرف متعاقد درخواست کننده تسلیم نماید.

ماده ۱۰ - آثار امتناع از استرداد

- ۱- چنانچه طرف درخواست شونده به استناد جزء (الف) بند (۱) ماده (۳) و بند (۲) ماده (۴) این معاهده از استرداد شخص مورد درخواست خودداری نماید به تقاضای طرف درخواست کننده، پرونده را به مراجع ذی صلاح خود تحویل خواهد داد تا اقدامات لازم برای

پیگیری کیفری انجام شود. بدین منظور اسناد، مدارک، اطلاعات مرتبط با جرم به نحو رایگان برای طرف درخواست شونده ارسال خواهد شد.

۲- نتیجه بررسی درخواست به اطلاع طرف درخواست کننده خواهد رسید.

ماده ۱۱ - درخواست‌های همزمان در خصوص استرداد

در صورتی که استرداد به طور همزمان توسط بیش از یک کشور برای جرم واحد یا جرم‌های مختلف درخواست شده باشد، طرف متعاقد درخواست شونده می‌تواند با در نظر گرفتن اوضاع و احوال و به ویژه درجه شدت و محل ارتکاب جرائم، تاریخ هریک از درخواست‌ها، تابعیت شخص مورد درخواست و امکان استرداد مجدد به دولت دیگر در خصوص مورد، اتخاذ تصمیم کند.

ماده ۱۲ - قاعده اختصاص

۱- بدون موافقت طرف درخواست شونده شخص مسترد شده را نمی‌توان در رابطه با جرمی که قبل از تسلیم وی ارتکاب یافته، غیر از آنچه موجب استرداد وی شده است، مورد پیگیری جزایی و مجازات قرار داد.

۲- اگر شخص مسترد شده تا پانزده روز بعد از پایان پیگرد جزایی، قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده را ترک ننماید و یا بعد از ترک آن داوطلبانه به آنجا بازگردد، دیگر جلب موافقت طرف متعاقد درخواست شونده لازم نمی‌باشد. مدتی که طی آن شخص مذکور به علل خارج از اراده نتواند قلمرو آن طرف متعاقد را ترک نماید، جزء این مدت محسوب نخواهد شد.

۳- اگر توصیف حقوقی جرمی که به خاطر آن، شخص مسترد شده است، تغییر یابد، این شخص در صورتی قابل پیگرد و مجازات است که آن جرم مطابق این توصیف جدید وفق مقررات این معاهده قابل استرداد باشد و مربوط به همان حقایقی باشد که براساس آن استرداد انجام شده است.

ماده ۱۳ - تحویل شخص مورد استرداد

۱- طرف درخواست شونده تصمیم خود را در مورد درخواست استرداد، به طرف درخواست کننده ابلاغ خواهد کرد.

۲- چنانچه استرداد مورد موافقت قرار گیرد، طرفین محل و وقت استرداد را هماهنگ خواهند نمود.

۳- به استثنای مواردی که در بند (۴) این ماده آمده، چنانچه شخص مورد درخواست در تاریخ مقرر تحویل گرفته نشود، طرف درخواست‌شونده او را پس از پانزده روز آزاد خواهد کرد. به هر حال دوره بازداشت نباید بیش از سی روز از تاریخ توافق شده برای استرداد باشد. در این صورت طرف درخواست‌شونده به تصمیم قبلی خود در مورد استرداد ملزم نبوده و می‌تواند درخواست استرداد او به لحاظ ارتکاب همان اعمال را مجدداً مورد بررسی قرار دهد.

۴- اگر هر یک از طرفین از تسلیم یا تحویل گرفتن شخص مورد درخواست برای استرداد به علت اوضاع و احوال و شرایط خارج از کنترل وی قصور نماید، طرف دیگر را بلافاصله از موضوع آگاه خواهد نمود. در چنین مواردی، طرفین در مورد تاریخ جدید استرداد توافق خواهند کرد. مفاد بند (۳) این ماده در مورد تاریخ جدید نیز اعمال خواهد شد.

ماده ۱۴- استرداد مجدد

اگر شخص مسترد شده قبل از پایان مراحل تعقیب، دادرسی یا تحمل مجازات به قلمرو طرف متعاقد دیگر برگردد، او را می‌توان بر اساس درخواست طرف متعاقد درخواست‌کننده مجدداً مسترد نمود. چنین شخصی چنانچه شرایطی که اساس استرداد بوده تغییر نکرده باشد به طرفی که درخواستش پذیرفته شده بود مجدداً مسترد خواهد شد. در این صورت تسلیم اسنادی که در ماده (۵) ذکر شده است مورد نیاز نمی‌باشد.

ماده ۱۵- تحویل اشیاء و اموال

۱- طرف متعاقد درخواست‌شونده در صورت موافقت با استرداد با رعایت ماده (۲) این معاهده تمامی اشیاء و اموال کشف شده را که دلیل یا وسیله ارتکاب جرم بوده یا از جرم تحصیل شده به طرف متعاقد درخواست‌کننده تحویل خواهد داد. اشیاء و اموال مزبور حتی در صورتی که استرداد مجرم به علت فوت، فرار یا به علل دیگر ممکن نباشد باید حسب درخواست تحویل شود.

۲- طرف متعاهدی که به اشیاء و اموال مذکور در بند (۱) این ماده برای تحقیق در پرونده جزایی دیگر نیاز داشته باشد، می‌تواند تحویل آنها را موقتاً به تأخیر بیندازد یا آن را به شرط اعاده تحویل دهد.

۳- حقوق اشخاص ثالث نسبت به اشیاء و اموال مذکور محفوظ خواهد بود و این قبیل اشیاء و اموال باید به طرف متعاقد درخواست‌شونده اعاده شود.

ماده ۱۶- عبور

۱- هریک از طرفهای متعاقد با رعایت قوانین و مقررات راجع به استرداد در این معاهده، عبور افرادی را که توسط کشور ثالث به طرف متعاقد دیگر مسترد شوند اجازه خواهد داد.

۲- درخواست اجازه عبور باید منضم به اسناد مقرر در ماده (۵) ارسال گردد.

۳- مراجع صلاحیتدار طرفهای متعاقد در صورت صدور اجازه برای عبور، در مورد نحوه عبور، مسیر و شرایط دیگر عبور توافق می کنند.

۴- در صورت استفاده از وسیله نقلیه هوایی برای عبور، مقررات زیر به کار گرفته می شود:

الف - در صورتی که فرود هواپیما پیش بینی نشده باشد طرف درخواست کننده، طرفی را که پرواز از فراز آن کشور انجام می شود کتباً مطلع می سازد و وجود یکی از مدارک ذکر شده در جزء (ث) بند (۱) ماده (۵) را تأیید می کند. در صورت فرود پیش بینی نشده اطلاعیه مزبور، اعتبار قانونی درخواست جلب و بازداشت مذکور در ماده (۸) این معاهده را دارد و طرف درخواست کننده درخواست رسمی عبور را ارائه می نماید.

ب - چنانچه فرود هواپیما پیش بینی شده باشد، طرف درخواست کننده رسماً اجازه عبور را درخواست خواهد کرد.

ماده ۱۷- هزینه ها

هزینه های مربوط به استرداد در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده به عهده آن طرف و مخارج عبور به عهده طرف درخواست کننده خواهد بود.

ماده ۱۸- مجاری ارتباط

در اجرای این معاهده، طرفین از طریق بالاترین مقامهای خود به شرح زیر با یکدیگر ارتباط برقرار خواهند کرد:

- در جمهوری اسلامی ایران بالاترین مقام قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران.
- در اوکراین وزارت دادگستری اوکراین (در رابطه با درخواست دادگاهها) و دادستانی کل اوکراین (در رابطه با درخواستهای مراجع رسیدگی قبل از تشکیل پرونده).

در این مورد ممکن است از مجاری دیپلماتیک نیز استفاده شود.

ماده ۱۹- حل و فصل اختلافات

طرفها، اختلافهای ناشی از اجرا و یا تفسیر این معاهده را از طریق مذاکره مستقیم بالاترین مقامهای خود یا از طریق رایزنیهای دیپلماتیک حل و فصل خواهند کرد.

ماده ۲۰- اعتبار معاهده

- ۱- این معاهده منوط به تصویب است و پس از گذشت سی روز از تاریخ مبادله اسناد تصویب، لازم الاجراء خواهد شد.
- ۲- این معاهده در مورد درخواستهایی که پس از لازم الاجراء شدن آن ارائه می شوند، قابل اجراء می باشد، حتی اگر جرم قابل مجازات پیش از لازم الاجراء شدن آن ارتکاب یافته باشد.
- ۳- هریک از طرفین می تواند این معاهده را فسخ نماید. فسخ معاهده پس از گذشت شش ماه از تاریخ اعلام چنین قصدی به طرف مقابل واجد اثر خواهد بود.
- ۴- فسخ این معاهده مانع اتمام اقدامات مربوط به استرداد که در زمان اعتبار معاهده در مورد آنها تصمیمی اتخاذ شده است نمی گردد.

این معاهده در شهر تهران در تاریخ ۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۸۳ هجری شمسی برابر با ۱۱ می ۲۰۰۴ میلادی در دونسخه به زبانهای اوکراینی، فارسی و انگلیسی منعقد شده است و همه متون از اعتبار یکسان برخوردار می باشند. در صورت اختلاف در تفسیر این معاهده متن انگلیسی مورد استناد می باشد.

از طرف
دولت اوکراین
الکساندر لاورینویچ

از طرف
دولت جمهوری اسلامی ایران
محمد اسماعیل شوشتری

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن معاهده، شامل یک مقدمه و بیست ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سی ام آبان ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

غلامعلی حدادعادل
رئیس مجلس شورای اسلامی